

« Γυμνή, ψυχρή, ἀνυπόδητη,
Πατέρα μου, γυρίζω !
Δέκα φοραίς τὸν θάνατον
Ἰστά μάτια μου ἀντικρίζω,
Καὶ ὅμως ἀκόμη ζῶ. »

« ὦ ! δός μου, γέρον, ἄσυλον
Ἰστὸ ταπεινὸν σου δῶμα,
Τοῦ μαύρου τούτου τάφου σου
Μὴν ἀρνηθῆς τὸ χῶμα
Σὲ κόρην δυστυχῆ. »

Ὅποτεν ἀπαυδήσωσι
Ἰστὴν μακρινὴν πορείαν,
Δὲν φέρουν εἰς τοὺς ὤμους των
Τ' ἀδύνατα στρουθία
Μεγάλοι αἰετοί ; »

Εἶπεν αὐτὰ μ' ἐκλείπουσαν
Φωνὴν ἡ Εὐφροσύνη·
Κύνος γλυκὺς ἠκούετο
Ποῦ τοῦ θανάτου χύνει
Τὴν ὕστερη λαλιά. »

Κ' ἐκεῖ ἐπάνω ἀκίνητη
Τὸν γέροντα προσμένει,
Ποῦ μὲ τὸ φῶς τοῦ λύχνου του
Γυρεύει πόθεν βγαίνει
Φωνή της ἡ γλυκιά. »

Μὲ θάμβος τὴν ἐξάνοιζεν !
Ἀντανακλοῦσ' ἐμπρός του
Ἡ παγωμένη ὄψις της,
Τὸ χρῶμα τοῦ φωτός του
Ἀδύνατο, κ' ἀχνό. »

Καθὼς τὸ φῶς τὸ πύρινον
Χειμερινὴ σελήνη
Ἀντανακλάει κάτωχρον,
Καὶ παγωμένο χύνει
Ἀπὸ τὸν οὐρανό. »

Πλὴν μόλις ἐπλησίασα
Τὴν νέαν αὐτὴν Σελήνη
Κ' εἶδ' ἔντρομος τὸν θάνατον
Ἰστὸν δίσκον της νὰ χύνει
Νεκρόχλωμη σκία. »

Κ' εἶδε τ' ἀχνό της πρόσωπον
Ἰστὸς ὤμους τοῦ νὰ γέρῃ
Ἰστὸν ἄνθος εἰς τὰ φύλλα του,
Ποῦ θεριστῆς τοῦ φέρνει
Θανάσιμον κτυπιὰ. »

Τὸ τρέμον εὐθὺς βῆμά του
Ὁ γηραιὸς ταχύνει,
Καὶ σ' τὴν ψυχρὴν ἀγκάλῃν του
Στηρίζει τὴν φροσύνη,
Κατάψυχρον κ' αὐτή. »

Φεῦ ! ἔπεσεν ἐπάνω του
Νεκρὸ καὶ ἄψυχο σῶμα !
Ἰστά στήθη της ὑπόκωφοι
Κτυποῦν μόνον ἀκόμα
Οἱ καρδιακοὶ παλμοί. »

« Ἀλλοίμονον ! τότε ἔκραξε
Λοιπὸν ἡ εἰμαρμένη,
Ἰστοῦ τάφου σου τὰ πρόθυρα,
Μοῖρα ἐξηλεωμένη
Θέλησε νὰ φανῇ. »

« Καὶ μ' ἔφερε τὸ μνημά σου
Μόνον λοιπὸν νὰ σκάψω,
Καὶ μόνον ἐπικήδειον
Ἰστὸ πτώμα σου ν' ἀνάψω
Λαμπάδα ταπεινὴν ! »

Εἶπε, κ' εὐθὺς σ' τὸ σπήλαιον
Ἐμβαίνει· σ' τὸ ἓνα χέρι
Βαστάει κερί τὸ πένθιμο,
Καὶ τὴν ῥιγῶσαν φέρει
Ἰστὴν ἄλλην του ἀγκαλιά. »

Οἱ θρῆνοι τότε ἐσίγησαν !
Ἡ ἔρημος μένει μόνη,
Καὶ ὁλόγυρα ἰστὴν ἄβυσσον
Ἡ νύκτα πάλ' ἀπλόνει
Τὰ μαυρὰ της πτερὰ. »

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΛΟΥΘΗΡΟΣ

ὑπὸ Καπετρίνου.

Μαρτίνος ὁ Λούθηρος, μοναχὸς ἐκ τοῦ τάγματος τῶν Αὐγουστίνων, εἶναι ὁ μεγαλεπήβολος ἀναμορφωτής, ὁ κλονήσας τὴν τὸ θρησκευμα τῶν δυτικῶν. Ἡ διδασκαλία αὐτοῦ κατὰ τὸν 15' αἰῶνα εἶναι ἐν τῶν σπουδαιοτέρων γεγονότων τῆς νεωτέρας ἱστορίας, διότι ἐπέφερε ἀληθῆ πολιτικὴν ἐπανάστασιν, τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν ἀεῖποτε ἀναμειγνυομένων μετὰ τῆς μεταβολῆς τῶν δημοσίων θεσμοθεσιῶν.

Ἀπὸ τοῦ 15' αἰῶνος, καὶ δυνάμει τῆς μεταρρυθμίσεως, ἡ πολιτικὴ κυβέρνησις ὑπερέσχε τῆς θρησκευτικῆς. Ἡ μεγάλη ἔρις τῶν συγχωροχαρτίων διῆρσε τὰ μοναστήρια καὶ τὰ πανεπιστήμια· οἱ δομινικανοὶ ἐπροτιμήθησαν διὰ τὴν διδασκαλίαν

ταύτην· οἱ αὐγουστῖνοι, εἰδικῶς προστατευόμενοι ὑπὸ Φριδερίκου τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας, καὶ ἀποποιοῦμενοι ὑπὸ τῶν παπῶν, κατελήφθησαν ὑπὸ ἰσχυροτέρας ἐνεκὰ τούτου καὶ ζωηροτέρας ζηλοτυπίας. Ἰωάννης ὁ Στωπίτζιος, ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, μέλος τῶν εὐγενῶν τῆς Σαξωνίας, προσεκλήθη εἰς τὸν ἐκλέκτορα, καὶ ἐξωγράφησεν ἐναργέστατα τὸν σκοπὸν τῆς διδασκαλίας τῶν δομινικανῶν. Ὁ Φριδερίκος ἐνεθάρρυνε τὸν ἡγούμενον εἰς τὸ νὰ γράψῃ κατὰ τῶν καταχρήσεων τούτων, καὶ ὁ Ἰωάννης Στωπίτζιος ἀπευθύνθη εἰς ἕνα τῶν ἀδελφῶν του, καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου τῆς Βιττεμβέργης. Ὁ καθηγητὴς δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο Μαρτίνος Λούθηρος, καὶ ἐπιστημονικῇ ὑπόληψις τὸν εἶχε συνδέσει μεθ' ὅλων τῶν πανεπιστημίων τῆς Γερμανίας. Αἱ δύο ἀντίπαλοι αἱρέσεις πολλὰ ἔγραφαν περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ Λουθήρου, ὑψώσασαι ἢ ταπεινώσασαι αὐτὸν κατὰ τὰς συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας τῶν. Ἀναγινώσκεται μάλιστα ἐν τινι γερμανικῷ καὶ ἀφελεῖ καθολικῷ ἱστορικῷ, ὅπως κατεγρομένῳ ὑπὸ τῆς ἀστρολογίας, ὅτι ὁ αἰρεσιάρχης οὗτος ἐγεννήθη ἐκ τῆς τυχαίας καὶ ἀθεμίτου ἐνώσεως πνευμάτων κακοποιῶν καὶ ὑπὸ τὸν πονηρὸν ἀστερισμὸν τοῦ σκορπίου. Κατὰ δὲ τὰ ἔγγραφα τῆς σπουδαίας σχολῆς, ὁ Λούθηρος ἐγεννήθη τῇ 10 νοεμβρίου 1483, ἐν ὥρᾳ μεσονυκτίου, ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Μανσφέλδου, καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Ἰωάννης Λώτερος ἢ Λότερος, καὶ εἰργάζετο εἰς τὰ μεταλλεῖα, ἡ δὲ μήτηρ του Μαργαρίτα Δινδερ-

μάννη. Ἀλλ' ὁ υἱὸς αὐτῶν ἔλαβε σοφὴν ἀνατροφὴν, καὶ ἐν ἔτει 1503 ἀνηγορεύθη προλύτης τῶν τεχνῶν. Αἱ παραδόσεις ἀναφέρουσιν ὅτι, οὐδεμίαν πρὸς τὰ θρησκευτικὰ ἔχων κλίσιν, ἐσίρθη πρὸς αὐτὰ διὰ τινος τῶν αἰφνιδίων καὶ ἐκτάκτων ἐκείνων συμβεβηκότων, τὰ ὅποια ἀποφασίζουσι περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνῷ ποτε ἐφιλοσόφει μετὰ φίλου του ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἐπισκῆψας κεραυνὸς ἐφόνευσε τὸν φίλον του τοῦτον παρὰ τῷ πλευρῷ του· τὸ τρομερὸν λοιπὸν τοῦτο φαινόμενον παρεκίνησε τὸν Λούθηρον νὰ ἐνδυσθῇ τὸ μοναστικὸν σχῆμα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν αὐγουστίνων, ἐνθα ἡ διάπυρος αὐτοῦ φαντασίᾳ τῷ ἐδείκνυε τέρμα τι εἰς τὴν κοσμικὴν ζωὴν. Ἡ ἐπιστήμη του τὸν ἐκάλεσεν ἐν τάχει εἰς τὴν καθηγεσίαν. Ἐσπούδασε τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἑβραϊκὴν, δύο γλώσσας διαιρούσας τότε τὸν παιδευμένον κόσμον. Τὸ μόνον δὲ βιβλίον τὸ ὁποῖον ἐπρότιμα πάντοτε ἦσαν τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, δι' ὧν ἔτρεφε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν του, διότι ἐν αὐτοῖς εὗρισκε τὸ σπέρμα τῶν δοξασιῶν του περὶ τῆς χάριτος, περὶ τῶν πράξεων τοῦ ἀνθρώπου, περὶ τῆς οὐρανίας εὐσπλαγγνίας, καὶ περὶ τοῦ καθαρτηρίου. Πρὶν δὲ ἀναφυῇ τὸ περὶ συγχωροχαρτίων ζήτημα, ὁ μοναχὸς Μαρτίνος εἶχε διαδόσει εἰς τὸν λαὸν διδασκαλίαν τολμηράς, ἀλλ' εἰτέτι συγκεχυμένης, τοιαύτας, οἷαι περιῆλθον μέχρι ἡμῶν διὰ τῶν δέκα αὐτοῦ Ἐκτελών.

Ἡ παιδεία τοῦ Λουθήρου κατέδειξεν αὐτὸν καὶ μόνον εἰς τὸν ἡγούμενον του, ὅπως προκαλέσῃ τὴν πάλιν τῶν συγχωρητηρίων ἐπέστρεφεν ἀπὸ τινος εἰς Ῥώμην ὁδοιπορίας ὅπου εἶχεν ὑπάγει νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ προνόμια τοῦ τάγματός του, καὶ διττὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἄφῃσαν ἤτε μεγαλοπρεπῆς ἰσχὺς τῆς καθέδρας τοῦ καθολικοῦ κόσμου καὶ τὸ ἐκδεδιητμένον τοῦ ἰταλικοῦ κλήρου.

Ἡ ἔρις ἦν ζωηρά, καὶ ἡ πάλιν ἔλαβε χαρακτῆρα πολιτικὸν ἀπὸ τῆς συνόδου τοῦ Αὐγουσθούργου ἐνθα εἶχε πολιιορκήσει τὸν καρδιναλίον Ἐξάρχον Καστάνον. Φθὰς εἰς Ἀουσθούργον ὅπου ἡ δίαιτα εἶχε συνέλθει, ὁ καρδιναλῖος μετεπέμφατο τὸν Λουθήρον ἵνα συσχεφθῶσιν ὁμοῦ καὶ συζητήσωσι τὰς πλάνας εἰς αἷ εἶχε περιπέσει. Ὁ καθηγητὴς ἦλθε πένης καὶ πεζῇ, ἀλλ' ἡ συνέντευξις αὐτῇ οὐδὲν ἔσχεν ἀποτέλεσμα, καὶ τοι ὁ Καστάνος τὸν ἐδέχθη μετὰ πολλῆς γλυκύτητος. Τὸ ἐξαρχεῖον ἀπεκάλυψε τὴν θεωρίαν τῶν δομινικανῶν ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἰσχύος τῆς Ῥώμης. Ὁ Λουθήρος ὑπεστήριξε τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας εἶχεν ἐκφράσει, ἐκαλῶν μὲ ὅλα ταῦτα εἰς τὸν πάπαν καὶ ὑποβάλλων ἑαυτὸν εἰς τὴν κρίσιν του. Δύο συνεντεύξεις ἀνωφελεῖς ἐγένοντο οὕτω. « Ἰπῆγα εἰς τὰς συνεντεύξεις ταύτας, γράφει ὁ Λουθήρος. Κληρικὸς τις ἰταλὸς ἦλθε νὰ μὲ ἰδῇ ὅπως μὲ προσελκύσῃ εἰς τὸ μέρος του, καὶ μὲ εἶπε — Μήπως νομίζεις ὅτι ὁ ἐκλέκτωρ Φριδερίκος θὰ λάβῃ τὰ ὅπλα διὰ νὰ σὲ ὑπερασπισθῇ ; — Δὲν θὰ τὸ ἤθελα κατ' οὐδένα τρόπον, ἀπεκρίθην. — Λοιπὸν, ποῦ θὰ κατοικήσῃς ; — Ἰπὸ τὸν οὐρανόν. — Ἐπειτα δὲ προσέθηκεν. — Ἄν εἶχες εἰς τὴν ἐξουσίαν σου τὸν πάπαν καὶ τοὺς καρδιναλίους, τί θὰ τοὺς ἔκαμνες ; — Θὰ τοὺς μετεχειρίζομην μὲ τιμὴν καὶ σέβας. » Τότε ἔκαμε σημειόν τι μὲ τὸν δάκτυλον, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἱταλῶν, φωνάζων — αἱ, αἱ ! καὶ ἔπειτα δὲν τὸν ἐπανείδον ».

Εἰς ταύτην τὴν δίαιταν τοῦ Ἀουγουσθούργου ἡ διδασκαλία τοῦ Λουθήρου κατέστη πολιτικὴ ὑπόθεσις. Ὁ Λουθήρος ἦλθε καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐκλέκτορος Φριδερίκου, ὅταν δὲ ἡ δίαιτα ἐξήτησεν ἀπὸ τὸν ἐκλέκτορα νὰ τῇ παραδώσῃ τὸν Λουθήρον, οὗτος ἀπεκρίθη ὅτι πολλοὶ καὶ δεινὶται τοῦ πανεπιστημίου καθηγηταὶ εἶχον κρίνει ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ Λουθήρου δὲν ἦτο πεπλανημένη, ὅτι δὲν ἤθελε νὰ στερήσῃ τὸ πανεπιστήμιον αὐτοῦ τῆς Βιτεμβέργης ἐνός τόσοι σοφοῦ ἀνδρός, καὶ ὅτι ἤθελε τὸν ὑπερασπισθῇ ἐν ὅσῳ δὲν ἤθελε καταπεισθῇ περὶ τῆς πλάνης καὶ τῆς αἰρέσεώς του. Ὁ Μελανχθὼν, ὁ Καρλοστάδιος, ὁ Νικόλαος Ἀμσδὸρφ, ὁ Ἰουστίνος Ἰωνᾶς ἐδήλουν δημοσίως συναίνεσιν πλήρῃ ἐπὶ τῶν νεωτερισμῶν τῶν παραγγεληθέντων ἐν τῇ λουθηρανικῇ διδασκαλίᾳ, καὶ ἡ ἀκαδημία τῆς Βιτεμβέργης τοὺς εἶχεν υἱοθετήσει ἐπισήμως. Ὁ Μελανχθὼν πρὸ πάντων κατεῖχεν ἐν Γερμανίᾳ μεγάλην φήμην ἐπιστημονικὴν εἶχε προσκληθῇ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἑδρὰν τῶν

Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ὑπὸ τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας. « Ἀναμφιβόλως, εἶπεν ὁ Λουθήρος, διὰ νὰ ἔχω αὐτὸν συμβοηθὴν εἰς τὰ θεολογικὰ μου ἔργα τὰ συγγράμματά του ἀναγγέλλουσιν ἀρκούντως ὅτι, ἐπραξεν. Ὁ Σατανὰς καὶ οἱ τρομεροὶ δορυφόροι του ἤθελον δι' αὐτὸ ἐρυθρίασαι ».

Ὁ Λουθήρος ἐσκόπει πρὸς μεγαλητέραν κατὰκτησιν. Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὁ φωστὴρ τῶν πεφωτισμένων σχολῶν ἦν τότε ὁ Ἐρασμος. Ἡ γενικότης τῶν σπουδῶν του, τὸ δηκτικὸν πνεῦμά του, τὸ συχναὶς ἐκφερόμενον κατὰ τῶν μοναχῶν μίσος του, οἱ πικροὶ σαρκασμοὶ του κατὰ τῶν διδασκόντων τὰ συγχωροχάρτια, ὅλη ἐκεῖνη ἡ εἰρίδων καὶ ἐπιστήμης ζωὴ ἔκαμαν τὸν Λουθήρον νὰ νομίσῃ ὅτι ὁ Ἐρασμος ἤθελεν εἰσελθεῖν ἐν τῇ εὐρείᾳ κινήσει τῆς μεταρρύθμισις, καὶ ὅτι ἤθελε τὸν ὑποστηρίξει διὰ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ὀνόματός του καὶ ἀπεφάσισε νὰ τοῦ γράψῃ. « Ἀγαπητέ μου Ἐρασμε, σὺ ὅστις ἀποτελεῖς ὅλων ἡμῶν τὴν τιμὴν, καὶ ἐφ' ὃν ἔχομεν πάσας τὰς ἐλπίδας μας, καὶ τοι δὲν σ' ἐγνωρίζαμεν ἀκόμη, υιοθέτησέ με ὡς ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ, ἀγαπῶντά σε καὶ ἐκτιμῶντά σε ἐντελῶς, ἀδελφὸν τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἀμάθεια εἶναι τόσοι μεγάλη, ὥστε δὲν εἶναι ἄξιός εἰμὴ νὰ ἦναι κεκαρυμμένος εἰς γωνίαν τινὰ ἀγνωστον τῆς γῆς. » Ἀλλ' ὅσον λεπταὶ καὶ ἂν ἦσαν αἱ κολακαίαι αὗται, ὅσην καὶ ἂν ἐπηγγέλλετο ὁ Λουθήρος μετριοφροσύνην, ὁ Ἐρασμος καλῶς ἐνόησεν, ὅτι δὲν θὰ κατεῖχε παρὰ δευτερεύον μέρος εἰς κίνησιν, ἥτις ἀνεκρήρυττεν ἄλλον ἀρχηγόν, καὶ περιστοιχίζε διὰ δημοτικότητος ἄλλον σοφόν. Ὅταν δὲ ἡ διδασκαλία τοῦ Λουθήρου διεισῆλθε τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ φιλολογικὴν κίνησιν, μεγίστη τις ἐπετελέσθη μεταρρύθμισις συμφέροντα κοσμικὰ ἀνεμίχθησαν εἰς τὰς ἀπλῶς ἠθικὰς διδασχάς· τότε δὲ ὁ Λουθήρος ἐδημοσίευσεν γερμανιστὶ τὴν διατριβὴν αὐτοῦ κατὰ τῶν παπῶν.

Εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο συνέβησαν αἱ κατὰ τοῦ Λουθήρου καταδρομαὶ παρὰ τοῦ πάπα, καὶ ἡ ὑπεράσπισις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῆς Γερμανίας. Ἀλλὰ τέλος ὁ Λουθήρος ἤρchiσε νὰ ἐκασθενῇ, ἡ ἰσχὺς τῆς λογικῆς του μετεβάλλετο εἰς ἐυοργησίαν· ὁ παράφορος οὗτος μεταρρύθμιστής εἶχε κυριευθῇ τὸ τελευταῖον τῆς ζωῆς του ἔτος ὑπὸ πνεύματός τινος πλῆον ἐπιμόνου, ἀλαζονικωτέρου ἴσως. Ἡ πολεμικὴ του εἶχε λάβει δρῦμύ τι καὶ περιφρονητικόν· ἡ αὐστηρὰ λογικὴ ἥτις συχναὶς προεξήρχε τῶν θεολογικῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, εἶχεν ἐντελῶς ἐκλείψει, καὶ βαναύσους μόνον μετεχειρίζετο. Ὑβρίς, εἴτε πρὸς τοὺς καθαρὸς καθολικοὺς ἀπετείνετο, εἴτε τὴν διχογνωμοῦσαν μεταρρύθμισιν προσέβαλλεν. Ἐν τῷ τελευταίῳ μάλιστα κατὰ τοῦ παπισμοῦ βιβλίῳ του ἰδίαις χερσὶν ἐξωγράφας τὸν πάπαν ἐν ἀρχιερατικῇ στολῇ καὶ μὲ δύο μέγιστα ὄματα ὄνου περὶ αὐτὸν δὲ ἦσαν παρατεταγμένα, ἐν τᾷ ζεῖ πολλὴ ὁμοιόζουσι συνέλευσιν καρδιναλίων πρὸς

ἐκλογὴν πάπα, διαφόρους δαιμόνων μαρφάς, πάντων μίτρας φερόντων, καὶ παρουσιαζόντων εἰς τὸν πάπαν τὰ διάφορα τῆς ἐξουσίας του σύμβολα, ἐνῷ ἄλλοι τὸν ἔσυρον δι' ἐμβόλων πρὸς τὸν ἄδην. Ολίγον ἐπέζησεν ἡ Λούθηρος τῶν πράξεων τούτων· ἀπέθανεν εἰς Εἰσλάβην, εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν κόμητων τοῦ Μανσφέλδου, προσκαλεσάντων αὐτὸν πρὸς διάλυσιν διαφορῶν τινῶν περὶ διαδοχῆς. Φθάσας εἰς τὰ κράτη ταῦτα, ὁ Λούθηρος ἐκήρυξε, μὲ τὸν κραταῖον ἐκείνον λόγον, τὸ διάπυρον ἐκεῖνο πνεῦμα τὸ ὁποῖον τὴν ἐχαρακτήριζεν ἀπὸ τῆς νεότητός του. Προσεβλήθη ἀπὸ δυσπεψίαν μεγάλην, καὶ, μόλις μεταχειρισθεὶς προφυλάξεις τινάς, ἤρχισεν νὰ προσεύχεται, « διότι, ἔλεγε, ὁ πάπας παρσευεύαζε τρομερὰ κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου πράγματα ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Τρέντης. Τῇ ἐπαύριον τὸ πάθος του πύλησεν, καὶ ὁ Λούθηρος ἡσθάνθη ἐκλείπουσαν τὴν ζωὴν

του· τότε ἐπανελάβε τὴν θερμὴν προσευχὴν ταύτην καὶ ἀφόβως περιέμεινε τὸν θάνατον, ὅστις καὶ ἔφθασεν τὴν 18 Φεβρουαρίου 1546, ἀφαρπάσας αὐτὸν εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 63.

Οἱ χαρακτῆρες τοῦ Λουθήρου οὐδὲν εἶχον τῶν μεγάλων ἐκείνων πλεονεκτημάτων τὰ ὁποῖα ἀναγγέλλουσι τὴν μεγαλοφυΐαν· ἡ κεφαλὴ του βεβουησμένη ἐν τῷ δοκτορικῷ κεκρυφάλῳ, ὃν ἡ ἀπλότης Λουδοβίκου τοῦ ΙΑ' ἀνέδειξεν ὡς συρμόν τῆς ἀκαδημίας, οὐδὲν ἄλλο ἐκφράζει ἢ τὰς ἀγρυπνίας καὶ τὴν ἐργασίαν· εἶναι ὁ ἀνὴρ τοῦ αἵματος, ἡ ἐκφρασις τῶν γενναίων καὶ ἐκτεταμένων σπουδῶν, τῆς μονήρους ἐκείνης καὶ ἀγοραίας τῶν μοναστηρίων καὶ τοῦ λαοῦ, τῆς βαθείας ἐπιστημονικῆς μελέτης καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σάλου τοῦ 15' τέλος ἐκείνου αἰῶνος, τῆς πλέον ἀξιοσπουδάστου καὶ τῆς πλέον θορυβώδους τῶν ἐποχῶν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

II. Γ.

ΝΙΒΕΛΟΥΓΓΕΝ

Ἡ πρῶτη εἰκονογραφία παριστᾷ μίαν τῶν σκηνῶν τοῦ περιωνύμου γερμανικοῦ ποιήματος Νίβελουγγεν, ἐν τῇ ἀνάλυσιν προσεχῶς θέλομεν δημοσιεῖσαι. Ἐγγράφη δὲ ὑπὸ τοῦ ζωγράφου Ιουλίου Σχόνερ μεταξύ τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ αὐτοῦ πονήματος ἐξεικονισμένων ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΕΡΕΪΠΕΙΑ ΤΗΣ ἩΛΙΟΠΟΛΕΩΣ (Βαλδέκης.)

(Ἐκ τῶν τοῦ Α. Λαμαρτίνου)

... Αἱ σκιαὶ τῆς ἐσπέρας κατερχόμεναι
ἤρμα ἐκ τῶν ὁρέων τῆς Βαλδέκης καὶ καλύπτου-